

Wat in zich zelf onmogelijk is kan nimmer en nergens waar zijn. Onmogelijk is dat $4 + 4$ ergens in de wereldruimte 6 is. Men mag het echter zoo dadelijk maar niet voor onmogelijk houden, dat de mensch vroeger 900 jaren werd.

Het is niet onmogelijk te achten, dat ergens in den kosmos organisch leven bestaan kan omdat de temperatuur er zeer laag of zeer hoog is

Bij een temperatuur van 0 graden Celsius befrist water. Ergo... leven bij eene temperatuur onder 0 is niet mogelijk. Is de conclusie juist, de praemisse deugt niet. Immers wie bewijst dat niets anders dan water als vloeibaar agens drager der organische circulatie zijn kan?

Voor onze aarde is deze praemisse juist, waar het organische leven zich „anpast” aan het medium waarin het tot ontwikkeling komt. Wie zegt voorts, dat leven niet mogelijk is bij een temperatuur van 100° C.?

Die organisch leven zich niet denken kan zonder het eiwit-molecuul, dat tusschen 60° en 70° stolt, zal het beweren. Maar wie bewijst, dat er op het terrein van de zóó variable eiwitmoleculen geene zijn, die een hoogere temperatuur uithouden, of dat eiwit onmisbaar is voor organisch leven?

De dwalingen in de wetenschap hebben niet zoozeer haren grond in onjuist waarnemen der feiten, dan wel in onjuiste gevolgtrekkingen, die uit de samenvoeging der feiten gemaakt worden.

3°. Als een derde euvel noemde ik de *gejaagdheid* en *overhaasting* waarmede menig wetenschappelijk onderzoeker te werk gaat.

Men gunt zich geen tijd tot kalm onderzoeken, tot denken, tot nadenken, tot doordenken, tot overdenken. Men heeft aan enkele experimenten, die men soms haastig d. i. onzuiver neemt, genoeg, om eene theorie op te bouwen. De exacte wetenschappen beginnen alzoo inexact te worden. Er komt wantrouwen in plaats van geloof aan de wetenschap.

Op publiceeren zijn hoofd en hart gericht. Het gevolg hiervan is de menigte „voorloopige mededeelingen” die gedaan worden, waarvan men later nooit meer hoort. Stukken wetenschap worden voor geacheveerd uitgegeven, die nog niet half af zijn en soms niet passen in het kader van bewezen waarheden.